

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІЧНИЙ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ, СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОГО СПОРТУ

(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 017 Фізична культура і спорт
(код і назва спеціальності)

освітня програма Фізична культура і спорт: тренерсько-викладацька
діяльність

тип дисципліни вибіркова
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми

(підпис, ініціали, прізвище) доц. Юрген І. В.

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою соціальної роботи, соціальної педагогіки та фізичної культури

протокол № 1 від 11.09.2019р.

Завідувач кафедри

(підпис, ініціали, прізвище) доц. Юрген І. В.

ПОГОДЖЕНО:

Голова ради з якості вищої освіти педагогічного факультету

(підпис, ініціали, прізвище) доц. Мельникова С. Д.

Розробники програми:

Мельничук Іван Петрович, старший викладач кафедри соціальної роботи, соціальної педагогіки та фізичної культури.

Рецензенти програми:

Баштовенко Оксана Анатоліївна, кандидат біологічних наук, доцент кафедри соціальної роботи, соціальної педагогіки та фізичної культури

Ніфака Ярослав Миколайович, кандидат фізичної культури і спорту, доцент кафедри соціальної роботи, соціальної педагогіки та фізичної культури

© Мельничук І.П., 2019

© ІДГУ, 2019

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	Заочна
Кількість кредитів: 4	Лекції:	
	20	6
Модуль:	Практичні заняття:	
Загальна кількість годин: 120	28	6
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 1	Лабораторні заняття:	
	-	-
Семестр: 1	Семінарські заняття:	
	-	-
Тижневе навантаження (год.):	Консультації:	
	-	-
- аудиторне: 2	-	-
- самостійна робота: 8	Індивідуальні заняття:	
Форма підсумкового контролю: залік	-	-
Мова навчання: українська	Самостійна робота:	
	72	108

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предмет формування систематизованих знань в області теорії і методики професійного спорту, готовності до освоєння і реалізації методик навчання в різних сферах професійної діяльності.

Мета та завдання дисципліни:

вивчення дисципліни є: теоретична та практична підготовка майбутніх фахівців щодо створення безпечних умов в різних сферах професійної діяльності і життя, опанування принципів гармонійного розвитку особистості засобами фізичної культури.

Передумови для вивчення дисципліни - оволодіння фаховими компетентностями, що формуються під час вивчення анатомії та фізіології, основ медичних знань, гігієни, теорія і методика фізичного виховання, волейбол, спортивні ігри.

Міждисциплінарні зв'язки з дисциплінами психологія, теорія та методика фізичного виховання, біохімія спорту, анатомія та фізіологія, основи медичних знань, теорія і методика спортивного тренування

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Знання: структури спортивних клубів, міжнародних федерацій, асоціацій з видів спорту.

Вміння: використовувати набуті знання для менеджменту у професійному спорті.

Комунікація: використовувати набуті знання при веденні наукових дискусій з питань пропаганди спортивної діяльності; формуванні спрямованості на пропаганду здоров'язбереження, виявляти повагу до різноманітних національних уподобань, співпрацювати з носіями різних історичних і культурних цінностей; створювати умови для комунікації із представниками наукових, громадських, релігійних і національно-культурних організацій.

Автономність та відповідальність: виконувати індивідуальні науково-дослідні завдання з можливістю побудови індивідуальної траєкторії професійного розвитку, виявляти самостійність і соціальну відповідальність при виконанні функціональних обов'язків.

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)							Кількість годин (заочна форма навчання)						
		Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
1.	Ораторство і професіоналізм у спорті	4	2	2	-	-	-	6	2	1	1	-	-	-	10
2.	Історія розвитку професійного	6	2	4	-	-	-	8	2	1	1	-	-	-	10
3.	Міжнародний спортивний рух, професійний спорт і держава	4	2	2	-	-	-	8	1	-	1	-	-	-	10
4.	Професійний спорт у США	4	2	2	-	-	-	6	1	1	-	-	-	-	10
5.	Соціально-економічні аспекти сучасного професійному спорті США	6	2	4	-	-	-	6	1	-	1	-	-	-	14
6.	Правові аспекти і трудові відносини у професійному спорті США	4	2	2	-	-	-	6	1	-	1	-	-	-	10
7.	Професійний спорт в Європі	6	2	4	-	-	-	6	1	1	-	-	-	-	10
8.	Розвиток професійного спорту в Росії й Україні	4	2	2	-	-	-	6	1	-	1	-	-	-	10
9.	Відбір спортсменів у професійному спорті	6	2	4	-	-	-	6	1	1	-	-	-	-	10
10.	Підготовка спортсменів у професійному спорті	4	2	2	-	-	-	6	1	1	-	-	-	-	10
Проміжний контроль		-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	4
Разом:		48	20	28	-	-	-	72	12	6	6	-	-	-	108

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1 Аматорство і професіоналізм у спорті

1. Загальні відомості про спортсменів-аматорів і професіоналів.
2. Тенденція професіоналізації олімпійського спорту: причини й шляхи.
3. Особливості професійного спорту.

Тема 2 Історія розвитку професійного спорту

1. Історичний огляд розвитку професійного спорту у світі.
2. Історія розвитку бейсболу.
3. Історія розвитку американського футболу.
4. Історія розвитку баскетболу.

5. Історія розвитку хокею.
6. Історія розвитку боксу.
7. Професійний спорт у сучасному суспільстві.
8. «Формула успіху» у професійному спорті США

Тема 3 Міжнародний спортивний рух, професійний спорт і держава

1. Міжнародні спортивні організації й професійний спорт
2. Держава і професійний спорт
3. Джерела фінансування професійного спорту
4. Організаційна структура й економічна основа професійних видів спорту у Європі
5. Організаційна структура й економічна основа професійних видів спорту у США
6. Організаційна структура й економічна основа професійних видів спорту в країнах Азії, Африки, й Латинської Америки

Тема 4 Професійний спорт у США

1. Професійний спорт у США - сфера розважального бізнесу
2. Основні фактори розвитку професійного спорту в США
3. Мета, завдання й функції професійного спорту

Оздоровча функція;

Виховна функція;

Видовищна функція;

Комунікативна функція;

Функція «клапана безпеки»;

Функція « моделювання поведження»;

Функція духовності;

Функція індивідуалізації;

Функція відволікання;

Функція інтеграції;

4. Організаційна структура професійних видів спорту.

5. Керування професійним спортом

6. Тенденції розвитку американського професійного спорту

Тема 5 Соціально-економічні аспекти сучасного професійного спорту у США

1. Специфіка спортивного бізнесу в США
2. Джерела доходів професійного спорту
3. Порівняльний аналіз економічної діяльності провідних ліг професійного спорту
Національна баскетбольна асоціація;
Головна бейсбольна ліга;
Національна футбольна ліга.
4. Основні показники економічної діяльності професійних ліг і науковий аналіз цього аспекту професійного спорту.

Тема 6 Правові аспекти і трудові відносини у професійному спорті США

1. Історія формування правових аспектів і трудових відносин у США
2. Правове регулювання спортивного бізнесу США і контрактна система
3. Колективний договір – основа трудових відносин у професійному спорті
4. Роль асоціацій спортсменів професійного лігу у правовому регулюванні спортивного бізнесу
5. Аналіз правового регулювання відносин у професійному спорті

Тема 7 Професійний спорт у Європі

1. Особливості розвитку професійного спорту в Європі
2. Розвиток різних видів професійного спорту в країнах Європи:
Футбол;
Хокей;
Баскетбол;
Велоспорт.

5.2. Тематика практичних занять.

Тема 1. Введення в управління.

Тема 2. Спортивний менеджмент.

Тема 3. Керівництво як функція менеджменту в спорті.

Тема 4. Основи планування в сфері фізичної культури і спорту.

Тема 5. Бізнес-план фізкультурно-спортивної організації.

Тема 6. Виплата труда в фізичній культурі і спорту.

Тема 7. Фінансові ресурси в спортивних організаціях.

Тема 8. Методичні рекомендації по проведенню ділових ігор і рішення ситуаційних задач.

5.3. Організація самостійної роботи студентів.

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин		Форми звітності
1.	Підготовка до лекційних та семінарських занять	20	30	Конспект
2	Підготовка до проміжного контролю	4	4	Модульна контрольна робота
3.	Виконання індивідуальних завдань: - підготовка доповіді; - підготовка реферату; - підготовка до презентації результатів дослідження.	10	20	Доповідь
		10	20	Реферат
		28	34	Презентація
	Разом	72	108	

Тематика індивідуальних завдань

1. Використовуючи рекомендації літературних джерел, результати проведення функціональної діагностики на практичних заняттях і самодіагностики, розробити і заповнити індивідуальний "Бізнес-план"
2. Використовуючи знання та вміння, отримані на лекціях і практичних заняттях, а також результати самостійного вивчення зробити презентацію на тему «Роль влади та авторитет керівника організації.»
3. Використовуючи знання та вміння, отримані на лекціях і практичних заняттях, написати реферат на тему «Система спортивних шкіл в Україні та за кордоном.»

Теми рефератів

№ з/п	Назва теми
1	Структура управління галуззю фізичної культури і спорту.
2	Суб'єкти та об'єкти управління галуззю фізичної культури і спорту.
3	Обґрунтування принципів управління галуззю фізичної культури і спорту.
4	Реалізація основних функцій управління галуззю фізичної культури і спорту в Україні на різних рівнях (держава, область, район, місто, фізкультурно-спортивна організація).
5	Громадські органи управління галуззю фізичної культури і спорту в Україні.
6	Система спортивних шкіл в Україні та за кордоном.
7	Правове регулювання діяльності галузі фізичної культури і спорту в Україні.
8	Економічні показники діяльності галузі фізичної культури і спорту в Україні за останні роки.

9	Роль комунікації в роботі менеджера.
10	Врахування особистісних якостей у роботі менеджера.
11	Сприйняття як процес отримання інформації в менеджменті.
12	Рішення менеджера як вибір альтернативи.
13	Чинники, що впливають на прийняття менеджерського рішення.
14	Менеджерські рішення в організаційному менеджменті.
15	Етапи раціонального вирішення проблем у менеджменті.
16.	Складення кошторису на проведення фізкультурно-спортивного заходу.
17.	Стратегія і тактика ціноутворення при наданні фізкультурно-спортивних послуг.
18.	Роль влади та авторитет керівника організації.
19.	Використання моделей мотивації в персональному менеджменті.
20.	Стимули і винагороди; індивідуальні відмінності у задоволенні потреб у менеджменті.

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

6.1. *Форми поточного контролю.* Усна або письмова перевірка вивчення навчальних матеріалів на практичних заняттях.

6.2. *Форми проміжного контролю.* Модульна контрольна робота

6.3. *Форми підсумкового контролю.* Залік

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Під час поточного контролю оцінюється здатність та рівень виконання студентом завдань на практичних заняттях, результати самостійної роботи з навчальною літературою, а також якість виконання студентом індивідуального завдання у вигляді реферату та його презентації.

Модульна контрольна робота проводиться в письмовій формі та включає два теоретичні питання, відповіді на які дають можливість оцінити рівень оволодіння теоретичним матеріалом.

Зразок варіанту модульної контрольної роботи:

1. *Структура управління галуззю фізичної культури і спорту.*
2. *Суб'єкти та об'єкти управління галуззю фізичної культури і спорту.*

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1. *Шкала та схема формування підсумкової оцінки*

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	зараховано
70-89	
51-69	
26-50	не зараховано
1-25	

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,7	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

8.2. Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

8.3. Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	Максимальна кількість балів
Презентація навчального матеріалу	5
Доповідь	5
Реферат	5

Критеріями оцінювання доповіді є вміння студента стисло визначати ключові позиції, які викладені у проблематики обраної теми.

Оцінювання реферату здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.

Критеріями оцінювання презентації є її відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення.

8.4. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи.

Критерії оцінки успішності відповідають навчальній програмі й найбільш важливим вимогам до знань студентів: відповіді повинні бути повними, логічними, доказовими.

Максимальна кількість балів за відповідь на 1 питання складає 15 балів. Критеріями оцінювання є: повнота відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки.

8.5. Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю.

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА Технічні засоби для демонстрування презентацій (ноутбук, проектор)

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

10.1. Основні джерела

1. Андрушків Б. М. Основи менеджменту / Б. М. Андрушків, О. Є. Кузьмін. – Львів: Світ, 1995. – 296 с.
2. Бодди Д. Основы менеджмента / Д. Бодди, Р. Пэйтон. – Пер с англ. – СПб: Питер, 1999. – 816 с.
3. Бреддик У. Менеджмент в организации / У. Бреддик. – М.: Инфра-М, 1997. – 344 с.
4. Виноградський М. Д. Менеджмент в організації / М. Д. Виноградський, А. М. Виноградська, О. М. Шкапова. – К.: КОНДОР, 2002. – 654 с.
5. Гуськов С. И. Маркетинг физкультурно-оздоровительных услуг / С. И. Гуськов, А. О. Куратов. – М.: ЦООНТИ-ФиС, 1993. – С. 3-49.
6. Зубарев Ю. А. Менеджмент и маркетинг в сфере физической культуры и спорта / Ю. А. Зубарев, А. А. Сучилин. – 2-е изд., доп. – Волгоград: Перемена, 1998. – 162 с.
7. Зуев В. Н. Менеджмент и менеджеры отечественной сферы физической культуры и спорта / В. Н. Зуев. – М.: Физическая культура, 2006. – 376 с.
8. Кіндрацька Г. І. Стратегічний менеджмент / Г. І. Кіндрацька. – К.: Знання, 2006. – 366 с.
9. Кнорринг В. И. Искусство управления / В. И. Кнорринг. – М.: БЕК, 1997. – 288 с.
10. Козловський В. О. Інноваційний менеджмент / В. О. Козловський. – Вінниця: ВНТУ, 2007. – 210 с.
11. Круглова Т. Э. Подготовка студентов вузов физической культуры к работе менеджера: Монография / Т. Э. Круглова. – СПб.: ГАФК им. П. Ф. Лесгафта, 2000. – 212 с.
12. Крушельницька О. В. Управління персоналом / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. – К.: КОНДОР, 2003. – 296 с.
13. Лозниця В. С. Психологія менеджменту / В. С. Лозниця. – К.: ТОВ "УВПК «ЕксОб»", 2000. – 512 с.
14. Менеджмент и маркетинг в спорте: Краткий словарь-справочник. – М.: Школа спортивного бизнеса ГЦОЛИФК, 1991. – 111 с.
15. Немцов В. Д. Менеджмент організацій / В. Д. Немцов, Л. Є. Довгань, Г. Ф. Сініок. – К.: ТОВ "УВПК «ЕксОб»", 2002. – 392 с.
16. Олійник М. О. Правові основи організації та управління фізичною культурою, спортом і туризмом в Україні / М. О. Олійник, А. П. Скрипник. – 2-ге вид. – Харків: ХДІФК, 1998. – 260 с.
17. Осовська Г. В. Менеджмент організацій / Г. В. Осовська, О. А. Осовський. – К.: КОНДОР, 2009. – 680 с.
18. Приходько И. И. Совершенствование процесса менеджмента в области физической культуры и спорта / И. И. Приходько, В. И. Мудрик, В. Н. Зуб // Международный конгресс по проблемам физической культуры и спорта. – К., 1999. – 20 с.

Додакова література:

1. Баскетбол. Підручник для ВНЗ фізичної культури. (Під загальною редакцією Ю.М. Портнова). Москва, 1997.-476с.
2. Гомельський А.Я. Баскетбол секрети майстра. 1000 баскетбольних вправ. - М .: Агенетів «ФАИР», 1997.-224с.
3. Коротков І.М. Рухливі ігри в заняттях спортом. - М.: ФиС, 1971.-120с.
4. Переверзин И. И. Искусство спортивного менеджмента / И. И. Переверзин. – М.: Советский спорт, 2004. – 316 с.
5. Мудрик В. И., Приходько И. И. Совершенствование управления физической культуры и спорта в низовых физкультурных организациях / В. И. Мудрик, И. И. Приходько // Современные проблемы физической культуры и спорта. – Белгород, 1996.